

NÚM. 1161

BARCELONA 12 DE ABRIL DE 1901

ANY 23

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIODICH SATIRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranger, 5

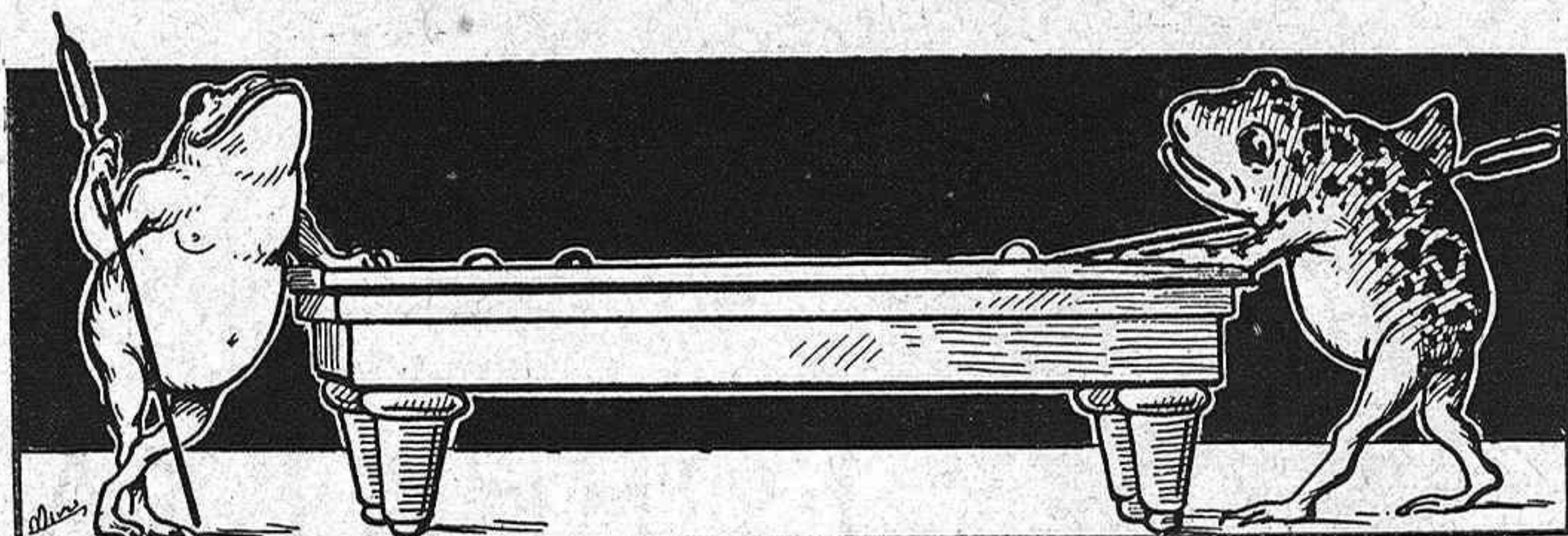
EL CRIT DE LA PRIMAVERA

—Si 'l meu cor pogués parlar,
jab quin calor parlaria!

Si tingués á qui estimar,
ara [cóm estimarla]

PRECEPTES HIGIÉNICHES

Després d' haver ménjat, prénho per vici,
es molt bò fé una mica d' exercici.

CRÒNICA

QUANT cert es que 'ls vells se tornan criatures! Aquí tenen l' *Avi Brusi*: dilluns plorava plé d' amargura. Las llàgrimas li regalimavan per las galtas, com las gotas de cera de un ciri de monument. ¿Saben per qué? Perque ja no se celebren á Barcelona las professóns de Senmana Santa.

¡Quántas cosas s' han perdut ab las professóns! En primer terme aquella «especie de aleluyas de mayor tamaño, que desarrollándose presentaban la imagen, no muy artística de los principales episodios de las procesiones del Corpus y la Semana Santa en Barcelona. Era el obsequio obligado que hacían á los niños de los pueblos las personas mayores que visitaban á Barcelona. Aquellas procesiones eran motivo de orgullo para los barceloneses y de admiración para los forasteros.»

Ja ho veuhen: ¿á que jugará 'l pobre *Avi Brusi*, si ja no li quedan ni las aucas de redolíns de las professóns?

No hi haurá barceloní que no s' entereixi ab els seus gèmecs, quan exclama: «En la Semana Santa que acaba de pasar nos han faltado la procesión del Domingo de Ramos y la del Viernes Santo, muy concurridas y muy deseadas del pueblo de Barcelona. ¿Y por qué han faltado? Porque—¡vergüenza causa decirlo!—esta ciudad de seiscientas mil almas sufre el yugo de una turba innoble, y á sus caprichos ha de sacrificar sus gustos, sus inclinaciones y sus sentimientos.»

Es horrorós: una ciutat de siscentas mil cucurullas, acoquinada per una turba de «estudiantes holgazanes, *trinxeraires* sin casa ni hogar, reforzados por licenciados de presidio ó gente que debería estar en él...» Pero aixó no pot durar: aixó ha de tenir un terme.

L' *Avi Brusi* tot d' una 's revenxina: sos ulls deixan de plorar y treuen flames: son rostre arrugat se contrau en una mueca de iracundia, y ensenyant sas genivas sense dents forfolla un crit de:—¡A las armas! ¡Empunyéu las mitjas-canás!

«El dia que las personas honradas se unan para hacerse respetar, constituyendo dentro de la ciudad una liga de defensa como el somatén de nuestras montañas—y aquí, á nuestras puertas; el de Pedralbes—lograrán sin esfuerzo, sin peligro y hasta sin armas, pues *bastan las varas de medir*, lo que aquellas han logrado hace tiempo.»

Y ara un rasgo de gran eloquència:

«Un pueblo que defiende sus costumbres tradicionales contra los revoltosos es un *pueblo viril, digno de ser libre*.»

Aquí tenen tot un programa revolucionari somiat per l' *Avi Brusi*. Una revolució á cops de mitjas-canás! ¡Una revolució per restablir definitivament l' imperi dels armats y 'l capitá manaya!

Llástima que no hi haja hagut temps de oferir un premi en els Jochs Florals d' enguany al autor del millor cant de *La Marsellesa de las Cucurullas*.

«¡A las armas, congregants!»

Y es, dich, una viva llástima, perque de aquesta feta jensorrats *Els Segadors*!

L' altre dia varem accompanyar á la postrera morada 'ls restos del simpàtich Doctor D. Antoni Anet y Codina, president que havia sigut de la Casa de Caritat y membre de la Junta de govern dels *Amichs dels Pobres*.

Amich dels pobres sigué sempre, generós y magnánim: als desvalguts dedicava sos serveys, sas afecions, son temps, la seva intel·ligència y 'l seu cor, fins que una malaltia crudel lo deixá postrat en lo llit ahont per espay de ben prop de quatre anys estigué sufrint, lluytant ab la mort, que al últim ha guanyat la partida, acabant ab sos horribles sufriments.

Tots quants el coneixíen estimavan sas bellas qualitats personals, son esperit de abnegació, son tracte franch, l' amenitat de sa conversa.

De sa carrera de metje, qu' exercí ab profit, principalment dels pobres, als quals no negava mai los seus serveys, solia contar anécdotas curiosas. Aquí 'n van un parell que ara recordo.

Tot just havia acabat la carrera, quan un dia un parell d' homes, ab cara y andansas de pinchos anaren á buscarlo, accompanyantlo sigilosament fins á una barracota situada en l' enderroch de las muralles, prop de Junqueras. Ocorregué 'l fet per allá al any 56.

Un cop á la barraca 's trobá ab un company de aquells, ferit de una ganivetada.

—No puch visitarlo—digué 'l jove doctor—sense donarne part á l' autoritat.

Els pinxos insistiren y no certament ab amenaçsas, sino ab paraules de condol, tocantli 'l cor.—Es un pare de familia—li digueren—també ho es 'l que l' ha ferit: no cal sino que ara la justicia 'ls enredi... ¿Y vosté que pot curarlo, tindrà cor per deixan-se'l morir?

El doctor Anet conmogut va examinarli la ferida y li va curar, deixantli posat l' apòsit, després de lo

TEATRO DEL LICEO

La estrella de la Companyia italiana.

VIRGINIA REITER

En l' obra de Sardou, *Madame Sans-Gêne*.

qual se despedí d'ells, dihentlos:—Ara no 'm tornéu pas á buscar, que no vull compromisos. Una vegada y prou.

Passaren algunas senmanas y ningú li digué res. Per fí se li presentá una dona reclamant la seva assistència per una partera: l' accompanyá á una casa de pobre aspecte, y al entrar al quarto, en lloch de la partera 's trobá ab el pinxo de la barraca de Junqueras.

—¿No 'us vaig dir que no 'm tornesseu á buscar?
—digué 'l doctor.

—Y bé, home—li respongué 'l company del ferit—qui ha fet el més que fassi 'l menos. No li recepti res, si vol: estarém contents ab que 'ns digui com marxa la cura: nosaltres no 'ns hem atrevit á treure la vena...

Li examiná la ferida y li trobá en franca cicatrisació.

—Doneulo per curat—va dir, disposantse á anar-se'n. Quan el company del ferit en actitud d' encaixar ab ell, li allargá la mà dihentli:—Estigui bonet, senyor Doctor, y moltas gracies.

Y al mateix temps li deixava una moneda, que 'l doctor ab el contacte se figurava qu' era un duro... y què després va veure qu' era un' unsa d' or.

—Aquesta unsa—deya—es la primera que vaig guanyar exercint la medicina: may més me li treta del moneder.

Y l' ensenyava com una curiositat, com un *porte-bonheur*.

Mentre estava dinant, acudí un dia al seu gabinet d' oculista un home tot afeytat y borni. Allí estigué esperant llarga estona. Quan se presentá el doctor, s' alsá l' home, y de primer antuvi li digué:

—Un servidor acabo de sortir de presidi.

—¿Y aixó?—li respongué 'l Doctor Anet, mitjalarmat; pero fingintse molt seré.

—Res: allá á Figueras, d' hont soch fill per servir.

lo, vaig espatllar á un home y m' hi han fet covar vuit anys.

—¿Y ara 'us han llicenciat?

—Aixó mateix.

—Donchs digué en que puch servirvos.

—Veurá: jo, com veu, soch borni: ja ho era quan van agafarme, y ara encare ho soch, naturalment. Pero com ara al tornarme'n á casa, vull ser y hasta semblar un home diferent, hi vingut per veure si 'm pot posar un ull de vidre que m' estigui bé.

El doctor, ab prou feynas, se podia tenir el riure. Va colocarli l' ull: un ull de un color y una forma exactament igual al que li quedava: li presentá 'l mirall perque 's vejés, y l' ex-presidari tingué una gran alegria.

—Ara sí—digué—que ni la dona 'm coneixerá.

Y se 'n aná tot content, tal vegada á empendre ab l' ull nou una vida nova.

—Ara, cuidado á espatllar á ningú més—li digué 'l Doctor Anet, al despedirlo.

—No tingui por, no tingui por... Ara ray que ab els dos ulls no 'm podrá dir ningú que sigui borni, com l' altra vegada que de aquí va venir tot.

Y á grans gambadas va baixar l' escala.

P. DEL O.

PROFUNDISANT

Molts vespres, al entorn de un llum eléctric he observat que hi revolten burinots, atrets per la potent claror que llensa el foco lluminós, vers al qual fascinats y ab violència els burinots enfilan el seu vol; y xocant contra 'l globo, en terra cauen estemordits pel cop. Llavors, quan altra volta 'l vol aixecan passat l' aturdiment del primer xoch, vers al foco de llum sens tardar tornan, estrellantse de nou; y simultàneament, l' un tras del altre, porffan repetint aquesta sort, fins que en un xoch de mort per últim pagan tan cega obstinació.

— ¡Quánts homes fascinats per la luxuria van á estrellarse en foco corruptor, y en repetir la sort després s' obstinan igual que 'ls burinots!... ¡Quants homes enlluernats per las riquesas porffan probant sort dintre del joch, y al fi un terrible cop els aniquila igual que als burinots!

E. DEL FÀT

PETITS INDUSTRIALS

Un banch de pedra del passeig de Gracia. En el banch, quatre individuos que no's coneixen y que s' han assentat en aquell banch com podíen haverho fet en qualsevol altre.

— ¿Cóm se diuhens? No ho sabém; pero convenint als nostres propòsits que 's diguin algun nom, els batejarém á corre-cuya y 'ns pendrérem la llibertat de suposar que 's diuhens senyor A, senyor B, senyor C y senyor D.

Cumplerts aquests requisits elementals, deixémlos enrahonar y escoltém la seva conversa.

A.—Bónich dia 'l d' avuy.

B.—Si que ho es.

C.—Ja 'ns tocava per xó, perque mirin que tonda mes dolenta que la qu' hem passat...

D.—¡Y tan dolental!

A (*suspirant*).—Desgraciadament, si las cosas del cel s' arreglan, las de la terra fan cara de continuar del mateix modo.

B.—O de posarse pitjor.

UN DURO DELS SEGADORS

— ¿Ja passa aquesta moneda?

— Vaya!... Y si no li volen pendre... ¡bon cop de fals!

C.—¡Cent vegadas pitjor!
D.—¿Cent?... ¡Mil!

A (*mirant als seus companys de banch*).—Per lo que veig, tots respirém per la mateixa ferida.

B.—En efecte, me sembla que si fá ó no fá...

A.—Seria curiós que la casualitat hagués reunit en aquest banch á quatre víctimas de les circumstancies. No sé vostés á qué 's dedican: jo soch un petit industrial.

B.—Lo mateix li dich.

C.—Jo també.

D.—Jo igualment.

A.—¡Vés si he tingut bon ull!... Pero desde luego m' atreveixo á assegurarlos que de mala sort com la meva no n' hi ha un' altra.

B.—¡Fugil!... Per mala sort, la d' un servidor.

C.—¡Cal!... La meva.

D.—Si coneguessin la meva no parlarían aixís.

A.—Ho hauríam de veure aixó... ¿M permeten que 'ls obri 'l cor.

B.—Obri! Després... ¿veritat?... (*Mirantse als de-més*) nosaltres li obrirém el nostre.

A.—Veurán quina historia mes llastimosa. Vaig establirme fá tres mesos. M' havia figurat que en aquest recó d' Ensanche una tenda de comestibles no podía anar malament, y fent sacrificis que no es del cas referir, vaig obrirne una, bastant ben provehida.

B.—¿Y qué li ha succehit?

A.—Qu' estich á punt d' anarme'n al cel en cos y ànima... y balansas. No s' ha vist fracás mes complert. Sigui que d' establiments com el meu n' hi ha molts, sigui que aixó dels comestibles ha passat de moda, lo cert es qu' en aquests tres mesos mortals apenas hi fet tres pessetas de calaix.

B.—Pues, fillet, lo mateix me succeheix á mí. Jo soch sabater, tinch en aquests barris una botigueta de calsat... y passo senmanas enteras sense veure entrar á casa un sol comprador.

C.—Vaja, estich per creure que las nostras malas estrelles han sigut fetas en el mateix motlló. El meu establiment es una taberna, y pam ensá pam enllá, haig de llençar lamentacions molt parescudas á las sevas. A pesar de la fama que las tabernas tenen de ser vividoras, la meva no pot arrelarse de cap modo, y molts son els días que las aixetas no s' bellugan desde que 'm llevo fins que me 'n torno al llit.

D.—Si 'l mal de molts consolés, com alguns asseguran, potser las sevas lamentacions atenuarián la meva pena; pero desgraciadament ab aquest remey no hi crech. Sí, senyors; també jo estich establert per aquests voltants, també la sort se m' ha girat d' espatllas y també 'm trobo sense clientela y sense saber de qué faré mánigas si aquesta situació dura gayre temps.

A.—Lo pitjor de tot es que, mentres tant, las contribucions cauen, els lloguers vencen, els gastos no poden supimirse...

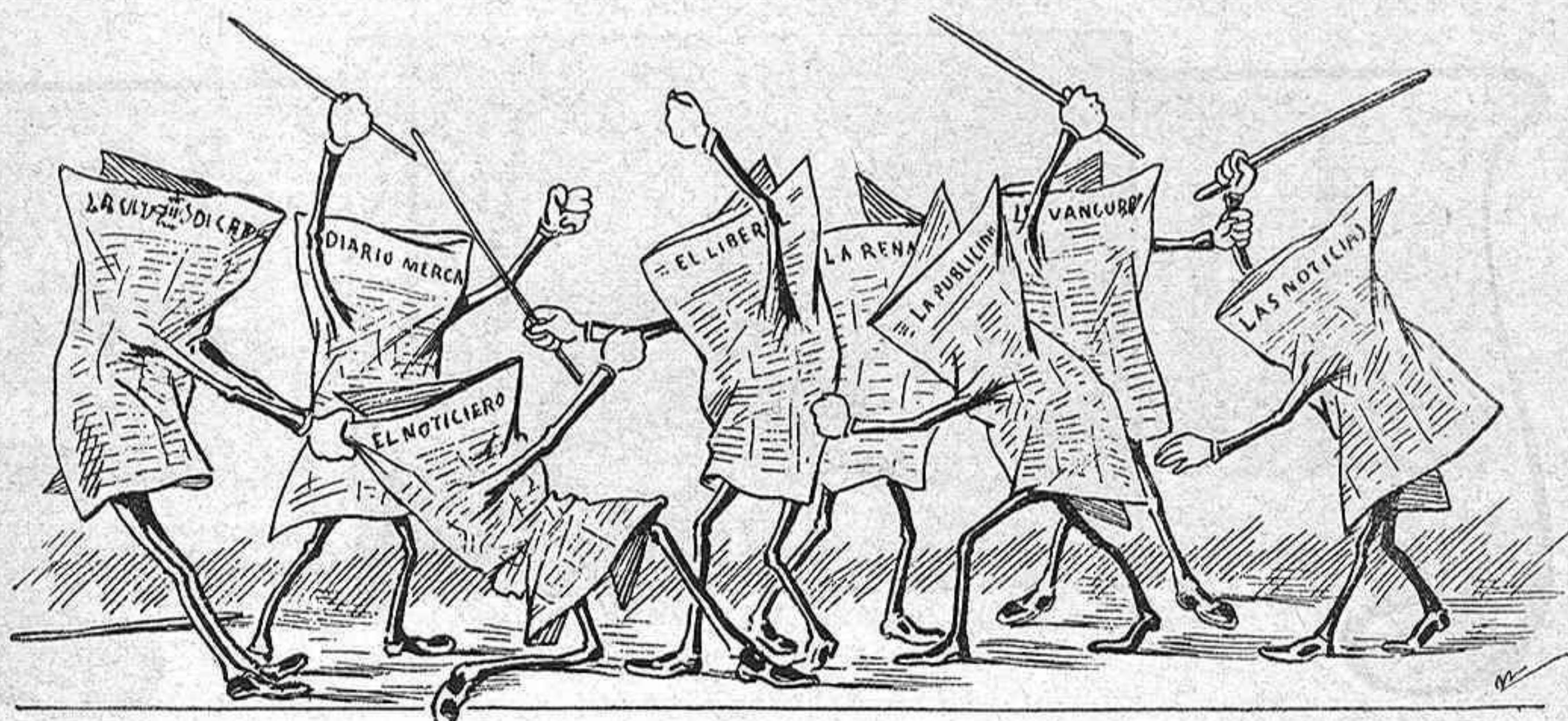
B.—Y un ha d' anar vivint y tirant, tant si pot com si no pot. ¿No es aixó lo que vol dir?

A.—Sí, senyor. ¿No saben á qué 'm veig obligat jo, ara com ara?... (*Rihent ab amargura*). ¿No ho saben?... Ja qu' hem comensat á ser franchs, diguemho tot. Pues no m' ha quedat altre remey que menjar-me la botiga. A falta de consumidors, jo mateix me consumeixo els comestibles del meu establiment.

B.—Prengui paciencia, amich, que una cosa parecuda estich fent jo ab el calsat de la meva botiga. ¿Per qué 's pensan vostés que surto de casa y passejo? Per gastar sabatas dels armaris. Y lo mateix fan la meva dona y 'ls meus fills. Encare 'l que portan no es una mica deslluhit, vinga un calsat nou.

C.—Es també la defensa que jo tinch: béurem el vi de las botas. No: lo qu' es de sed, no es fácil que

ESPECTACLES BARCELONINS

La lluita per la existència,
ó A caza de perros chicos
ó ¡Salvese la tirada
y pierdanse los principios.

m' hi mori. ¿Qué la parroquia no vé? Que no vingui:
entre tant, jo faré de parroquiá.

D (ab tristesa.)—Ja ho havia dit que 'l mes des-
graciat dels quatre soch jo!

A.—¿Vosté?

D.—Si, senyors: en mitj de la crisi que atraves-
sém, vostés al menos tenen un consol, un alivi, una
defensa. L' un se menja els seus queviures, l' altre
's posa la seva sabatas, l' altre 's beu el seu vi...
¡Jo no 'l tinch aquest recurs!

B.—¿Qui li priva?

D.—L' ïndole de la meva industria.

A.—¿No se 'ls pot consumir els seus gèneros?

D.—No, senyors... ¡Ni ganas!

B.—¿A qué 's dedica vosté?

D.—A construir caixas de mort.

A. MARCH

AMATORIA

Ríem, mon amor, ríem;
acóstat mentre esperém
el dia qu' abdós fondré
nostra ànima amorisada
que, jo al escalf del amor
mes sento creixe en mon cor
la flama de nova vida.

Recobra ton esperit
y míram bé, fit á fit,
¡oh hermosa! tot quan t' hi dit
en mos ulls, que no menteixen,
puig ells l' expressió fidel
retratan del qui ab anhel
espera qu' ab tú l' uneixen.
Som joves! som joves, sí,

mes dígam ¿y qué vol dí
si aixís ho vol el destí
que jo t' aymí fins que morí?
¿no m' omplas tot lo que vuy
d'ahir, demà y fins avuy?
donchs, ¡deixa que 'l mon murmurí!

Acóstat bé, aixís, á flor
de llabi, mentres el cor
glateix radiant d' amor,
de pler, de ditxa y dolsura,
y aixís l' aspró de mon bés
al mitj de ton llabi encés
reportará-nos la ventura.

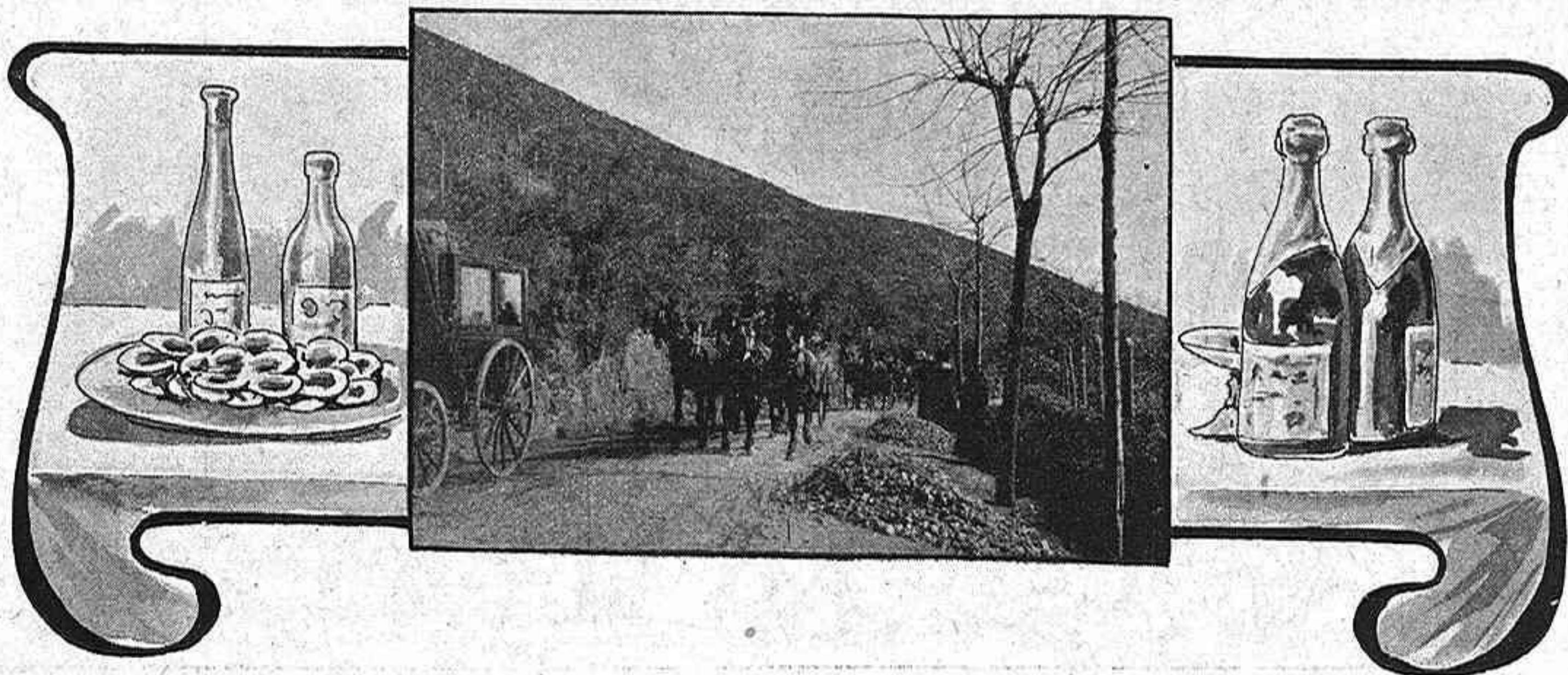
SALVADOR BORRUT Y SOLER

LA MONEDA CATALANISTA

—Aquí va aixó, y ara que rodil

LA PASQUA DELS RICHS

¡A la torre! ¡A remullar
la mona ab xampany del ff!

EXTRANGERISME

Va posantse de tal modo l' nostre idioma d' un quant temps á aquesta part, que si las autoritats... académicas no prenen alguna mida enèrgica, crech que acabaré per no sapiguer lo que llegim ni lo que 'ns pesquém.

Es impossible passar els ulls per la gacetilla de qualsevol periódich sense trobarhi dugas ó tres dotzenes de paraulas extrangeras. Francesas, inglesas, italianas... de tot hi ha en la vinya grammatical del Senyor.

Antiguament, aquestas llibertats lingüísticas no més se solian pendre en las grans solemnitats. Fora d' algú *bouquet*, d' una que altra *soirée*, dels *landaux* més indispensables y de tres ó quatre *toilettes*, que casi feyan gracia per la distinció que imprimían al

LO QU' HEM FET AQUESTS VESPRES

Escampar la boyra.

discurs, tothom enrahonava com s' ha d' enrahonar y deya lo que havia de dir ab las paraulas que de petit li havian ensenyat en el *seno* de la familia.

Pero comensaren á introduhirse entre nosaltres els *sports* extrangers, y jadiós idioma! L' *habla* de Cervantes quedá feta un guinyapo y la llengua del rector de Vallfogona, un drapot.

Els dels caballs crech que van ser els primers. Tota la vida recordaré l' admiració, l' espant ab que al anunciar-se las corridas d' inauguració del hipòdromo, llegirem aquell surtit de paraulas incomprendibles, que semblavan acabadas d' inventar.

La *pelouse*, els *bookmakers*, el *pesage*, els *handicaps*... una pila de termes que no s' podian pronunciar sense retorsar els llabis y doblegar la llengua.

Després van apareixer els ciclistas. ¡Quin altre galimatias, ab els seus *entrenaments*, els seus *tandems* y 'ls seus *records* del kilómetro, de la hora y del pam y mitj!

—¿Qué vol dir tot aixó?—exclamava la gent, esparverada:—¿Es que tornem á la época de la suspensió de las obras de la torre de Babel, ó es que l' món s' acaba y 's comensa per donar garrot al idioma?...—

No, senyors; era que l' humanitat tracta d' organizar-se en forma de manicomí y vol plantejar tan trascendental millora per medi de la llengua.

Per si algun dupte 'ls queda de lo que 'ls dich, llegeixin el *suelto* que copio d' un diari dels nostres:

«Mañana á las tres y en el sitio de costumbre tendrá lugar un gran *match* de *foot-ball* entre el S. C. C. y el B. B. C. El *team* del primero estará formado por Pablo Pérez, *goal keeper*; Pedro Gómez y Lucas Téllez, *backs*; Juan López y Ramón Nuñez, *half-backs*, Antonio Ordóñez, *cap* y José Ruiz y Alfonso Bermúdez, *forwards*. En el segundo figurarán *goals keepers*, *backs*, *half-backs*, *caps* y *forwards* no menos distinguidos que los citados.»

¿Qué tal? Després d' aquesta pedregada de *forwards*, *caps*, *backs*, *half-backs* y *goals keepers*, ¿quín recurs li queda al idioma, sino l' d' anarsen á can Pistraus, despedintse avans, y per tota una eternitat, del diccionari de la terra?

Sempre ha sigut l' afició á lo exòtic una de las plagues d' Espanya, pero may tan funesta malura havia presentat un carácter tan maligne y agut com en l' actualitat.

LA PASQUA DELS POBRES

Deixeuvos de tonterías;
la millor torre es aquí.

¿Qué 'ls costaría á aquests senyors qu' en el sitio de costumbre jugarán al foot (Ave María Puríssima) foot-ball, qué 'ls costaría d' enrahonar clar y dir senzillament que jugarán á pilota, sino qu' en compte de ferho ab las mans ho farán ab els peus?

MATÍAS BONAFÉ

CARTA SENSE SOBRE

al distingit artista, caricaturista y fondista en Lluís Barrillon, autor de mes de 250 quadros plástichs, exposats á l' aparador de casa seva.

Després de admirá 'ls teus quadros de grups y professóns, retratos, caricaturas, vistes, paissatges, vapors, cabalgatas, edificis, coros, objectes, dramóns, escenes, costúms, pessebres, y altres coses de mes vol, modelats ab molta gracia valguente de naps y cols, carabassas, escarolas, bróquil, patatas, sigróns, raves, pésols, arengadas, taronjas, monjetas, nous, cacahuets, peras, formatges, pomes, espelmas, sabó, escuradents, pastanagas, olivas, galetes, ous, cocos y otras hierbas, cregas que m' ha agafat mes d' un cop la intenció de encarregarte un retrato bastant gros de la sogra, (fet de cosas que 's posin be al pahidor,) sols pel gust de poguer dir que fora l' únic al mon i que m' hi menjat á la sogra sense tenirhi rahons!

J. STARAMSA

LLIBRES

LA CIVILIZACIONES DE LA INDIA por GUSTAVO LE BON. Traducción de F. PÍ Y ARSUAGA.—La casa Montaner y Simon acaba de donar á l' estampa 'l volum pri-

mer de aquesta obra interessantíssima, que comprén quatre llibres: el primer *Los medis* ó siga la geografia del país; el segon *Las rassas*, estudi dels pobladors de aquelles immenses comarcas; el tercer la *Historia de la India*, desde les seves fonts fins á la conquesta del país realisada pels inglesos; y el quart la *Evolució de la civilización de la India* en los perfodos védich, brahmánich, búdich, neo-brahmánich y indo-musulmá.

Aquest petit sumari basta á donar una idea de la importància de un llibre tan instructiu y al mateix temps ple d' interès pel gran paper que la rassa india representa en el progrés evolutiu de la civilisació humana.

Ilustran l' obra un gran número de grabats reprodu-

LA BANDA DEL ASILO NAVAL AL PELAYO

Els instruments son massa grossos, es veritat; pero així també si 'l barco té una desgracia, els pobres xicots podrán ferlos servir de salva-vidas.

hínt tipos y monumentos, escenas antiguas, y costumbres de nuestros días, que contribuyen a donar interés y amplitud al texto.

ALTRES LLIBRES REBUTS: *Tratado de la falsificación de los vinos*, sus caracteres, efectos en la economía y procedimientos prácticos para reconocer su presencia, por J. T. V. Muller.—Segunda edición.—Ha donado a llum aquesta obra tan útil la casa V. Suárez de Madrid.

*** *Arthur Osona*.—Disertación biográfica, llegada en la sesión necrológica que l' Agrupació excursionista catalana *Montanyencs* dedicó al malagueño patrón por Antón Busquets y Punset.

*** *Gran Teatro del Liceo*.—Memoria de la Junta de Gobierno para la general ordinaria de 1901.—Conté al final la estadística puntualizada de las obras, balls y otros espectáculos posados en el Gran Teatro desde el 20 de abril de 1862 en que quedó reedificada después del incendio, hasta el acabamiento del siglo XIX, ab nota de las representaciones que ha tingut durant aquest període cada un dels títulos.

*** *L'acció moral moderna*.—*Tipos representativos* per Ernest Vendrell.—Conferencia impregnada d' esperit modern y progressiu, donada al *Ateneo barcelonés* la vella del 15 de febrer últim.

*** *Los desheredados*, drama en 3 actos y un epílogo, original de D. J. Noguér y Roca representat al *Nou Retiro* ab èxit la nit del 22 de desembre de 1900. L' autor conserva inèdit l' original català de aquesta obra que reuneix molt bonas condicions escénicas.

RATA SABIA

SUCH DE SÁBIS

XXIII, Argoust; XXIV, Syrus; XXV, Martínez de la Rosa; XXVI, ***; XXVII, La Discusión; XXVIII, Proverbi; XXIX, Phebro; XXX, Larcher.

XXIII

La devoció de les dones en moltes, solzament es coqueteria; una cosa que ocupa ab descans el temps, que distreiu sens comprometre y diverteix al ensembs.

XXIV

Si vols guanyar estalvia que l'negoci que may falla es el de la economia.

XXV

El castic verdader d' alguna falta, de un pecat la mes forta penitencia, no 'ns la imposa l' fiscal ni l' confessor sino nostra conciencia.

XXVI

Si á una dona de talent vols darli l' valor que tinga, cotejali pe l' que mostri dintre casa en la familia.

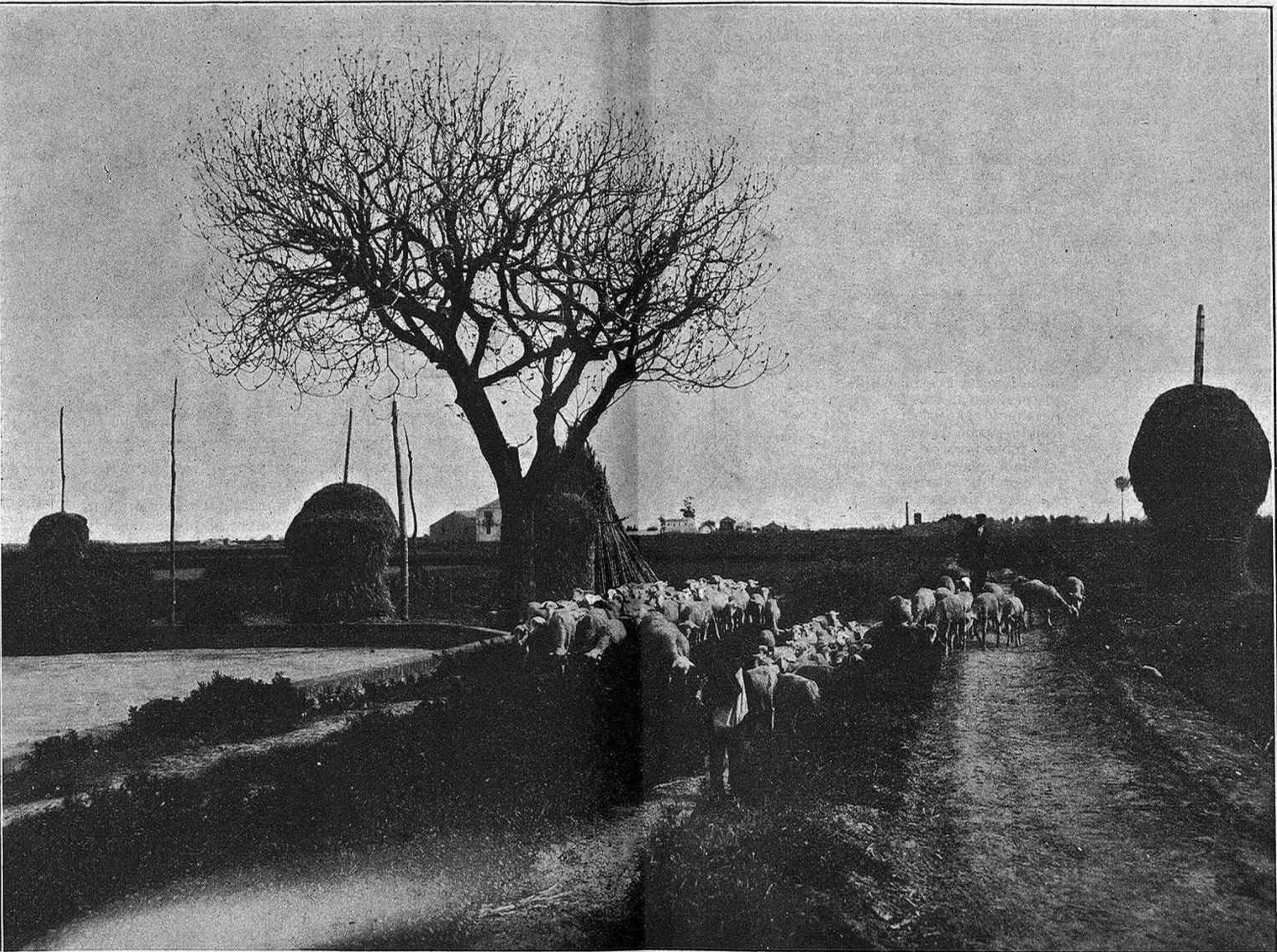
XXVII

En cosas d' amor, dubta; si de política, viu sempre previngut y desconfia; mes si la cosa es de virtut, no hi crequis sense las probas.

XXVIII

No gastis el temps en va

Nostra carn de cada dia

(Inst. Rus, col·laborador artístic de LA ESQUELLA)

Sant Adrià del Besós.—Un remat de béns, encaminantse á Barcelona.

que una vegada perdut ja no 's pot recuperar.

XXIX

No hi ha res que mes abundi que la paraula d' amich, ni res que mes escasseji que allò mateix que s' ho diu.

XXX

A l' Iglesia la dona es una santa; un àngel al carrer; à la finestra un bitxo; una cotorra si á la porta la sents; al jardí es una cabra que á la veu del pastor, mansa, obeheix.

J. FERRÉ Y GENDRE

PRINCIPAL

S' ha inaugurat la temporada de Primavera ab una companyia de sarsuela y ópera espanyola, que acut á las obras mes conegudas del repertori.

Amants, ans que tot, de les novedats, esperarémen a veure si efectua algun estreno que valgu la pena de parlarne.

LICEO

Ja es una gran cosa que 'ls propietaris y abonats del Gran Teatre s' resignin á disfrutar de un espectacle sense música, sense tipes, sense tenor, sense cap dels elements musicals que constitueixen el seu incentiu ordinari. La companyia dramática italiana de la Reiter y en Pasta s' ha encarregat de fer el gasto durant la temporada de Primavera.

La Reiter conserva de quan vingué á Barcelona per primera volta ab l' Emma-nuel, la negor dels cabells y dels ulls; la blancura del cutis y de les dents: es encare hermosa, y tant com hermosa simpática. Vaja, que té àngel.

Aixó ho veu tothom al primer cop d' ull y fins sembla qu' ella mateixa s' ho coneix, y hasta 's diria que pensa ab això mes de una vegada, quan en escena ab un altre actor, aquest li dona la réplica. Nosaltres voldríam véurela mes olvidadissa d' ella mateixa, mes identificada y concentrada ab el personatje que representa; fent una mica mes la veritat y una mica menos la comedia.

No se m' excusa que al públic del Liceo li agrada molt aquest traball algun tan artificios, quan qu' l' executa té la gracia purament externa que distingeix á la Reiter: aquell modo lleuger de dir y d' expressar si no es molt intens á lo menos entreteixat agradosament á un públic que no está per psicologias, ni per emocions fondas; que va al teatre á recrearse purament, y no á trencar-se l' cap y á patir del cor. Apart de això no ha de ser tan radical la diferenciación de l' ópera ab el drama. Si ho sigués el públic del Liceo se'n ressentiría.

La primera nit uns liceístas estaven entusiasmats ab un Napoleón nerviós y biliós, que portava la mà, sempre ficada á l' hermilla y parlava á batzegadas. No he vist jo una figura mes convencional ni mes amanerada, y ab tot, ells no tenían prou boca per alabar-lo.—Aixó—deyan—es una verdadera resurrecció de Napoleón primer.

Y jo mentres tant pensava:—¡Infellos! Vos donan un napoleón fregat ab polvos de mirall, y l' prenreu per bo. En fi: vosaltres mateixos.

Tals son les primeres impresions qu' hem tingut ocasió de apuntar ab motiu de la presencia de la companyia dramática italiana en el Liceo.

Aprofitarem les representacions successives per anarlas ampliant en conformitat á las obras que vajin posantse en escena.

ROMEA

Res de nou.

Un drama en porta: *Llicència closa* del Ernest Soler de las Casas.

TÍVOLE

La companyia valenciana de 'n Talavera y l' mestre Valls ha sigut molt ben rebuda, obtenint una bona interpretació les obretas castellanas y valencianas posades en escena y distingintse de una manera especial la triple Filomena García, qu' es molt simpática.

Dimarts va estrenarse una opereta dramática valenciana titulada *La Senserà*, lletra dels Srs. Bernal y Santonja, música del mestre Bellvè.

Es una obra de un assumptio senzill, tret de una narració de 'n Blasco Ibáñez y desarrollat ab claretat sobre un fondo ple de colorit y de sentiment popular.

Els tipos son vius y dibuixats ab fermesa, destacantse perfectament dintre de l' acció, ab son caràcter popular de bona llei, fill de l' observació del natural.

De la música, qu' es també molt característica sobre-

surten un quinteto cómich, el ball de las cintas y la copla final.

L'obra sigüé representada ab verdader carinyo, alcansant un èxit complert.

NOVEDATS

... Y 'l senyor Borrás que havia passat de Novedats al Tívoli, ha passat novament del Tívoli á Novedats.

... Y las representacions de *Jesús de Nazareth* començadas al Tívoli, á Novetats prossegueixen.

... Y no hi ha per ara res mes de nou.

CATALUNYA

Juicio oral es una especie de glorificació de las reminiscencias.

Ab l'escusa de jutjar al género xich en judici oral torna á presentarse lo que ja estém cuyts y tips y cansats de veure: tipos y personatges, dialechys y xistes y sobre tot la mateixa música sobada y ressobada.

Si 'ls autors, madrilenys no mostran una mica mes de ingenio, francament, haurém de plegar.

Ja tenen sort els autors de *Juicio oral* que D. Ramón de la Cruz es mort fá més de un sige. Alló d'estar desbarrant un' hora llarga y despenjarse al últim ab una especie de apoteosis dedicada al inmortal saineter, al sol objecte de ferlo responsable de totes las xavacanadas y besties del género xich, sols pot acudírseli á qui no té cap aprensió del publich, ni dels que per rahó de pertanyer á la ilustre classe de difunts, no poden ja tornar al mon per defensarse.

Afortunadament, amenisan las funcions d' *Eldorado* les senyoretas del ball aéreo, que baix la direcció de Mile. Mary Krauss executan un traball delicat, hermos y vistosíssim.

LO QUE DIU LA MAMÁ

—Ten compte ab els tranvías, Juanito, y torna aviat, ¿eh?

El *despertar de las flors* resulta un ballet que produxeix verdadera ilusió, sobre tot quan al volar de las agraciades bailarinas aèreas s' hi uneix l' esclat de llum multicolor produhidra per las flors de las guirnaldas que portan entre mans y ab las quals realisan unas combinacions preciosas.

El públich reb ab entusiasme aquest nou espectacle, algun tant parecut, encare que superior al ballet aéreo executat á Barcelona per primera volta, per las damas vieneses.

GRAN-VÍA

No té en Giuseppe Minuto la pasmosa habilitat de 'n Frégoli; pero es un hábil imitador del célebre transformista.

El públich l' aplaudeix cada vespre.

Un aficionat als jochs de paraulas digué:

—No dona l' hora com en Frégoli; pero no 's pot negar que dona el *Minuto*.

N. N. N.

CONSULTA

Ciutadá Jéspus: Jo soch
un bo iguer del carré Ample
que professo ab tota fe
ideas molt avansadas:

soch un catalá de cor
y he rebut favors d' en Planas.

Com á amant del meu taulell
y comerciant entusiasta
la nostra Unió Nacional
m' es una cosa simpática;
tinch, com á amich del avens
ideas republicanas;

com á catalá de cor
m' agrada la gent de casa,
y com á home agrahit
no puch negar res al Planas.

Donchs be, are lo meu vot
á un mateix moment reclaman
la botigueta, la idea,
nostra terra catalana
y els debers del agrahiment
que son per mí cosa santa.

Son quatre els que tenen dret
el sufragi á demanarme,
pro el meu vot es tan sols un
y no 'l puch dividir en quatre.

¿Qué faré? Jo 'm torno boig
buscant una forma honrada
de cumplir ab tots com cal,
y fins me venfan ganas
de morirm per un quant temps
y així el compromís salvava.

Vosté que te tantas llums,
anem al dir, y te trassa
en trobar las solucions
de las cosas intrincadas,
vegi si 'm sab trobá el com
puch sortir de aquesta trampa
que m' han parat el taulell
la idea, el terrós y en Planas.

Si m' ho troba li enviaré
una llangonissa llarga
ab un sach de gratitud
de son afectíssim

Llaunas.

RESPOSTA.

Ciutadá Llaunas: No crech
qu' en tot aixó que l' esvara
hi hagi motiu per morirse
ni per dirm trencacloscayre.

Si vosté 'm vol creure á mí
busqui amichs que fassin malvas
fassi una roda tot sol
y dongui el vot á tots quatre.

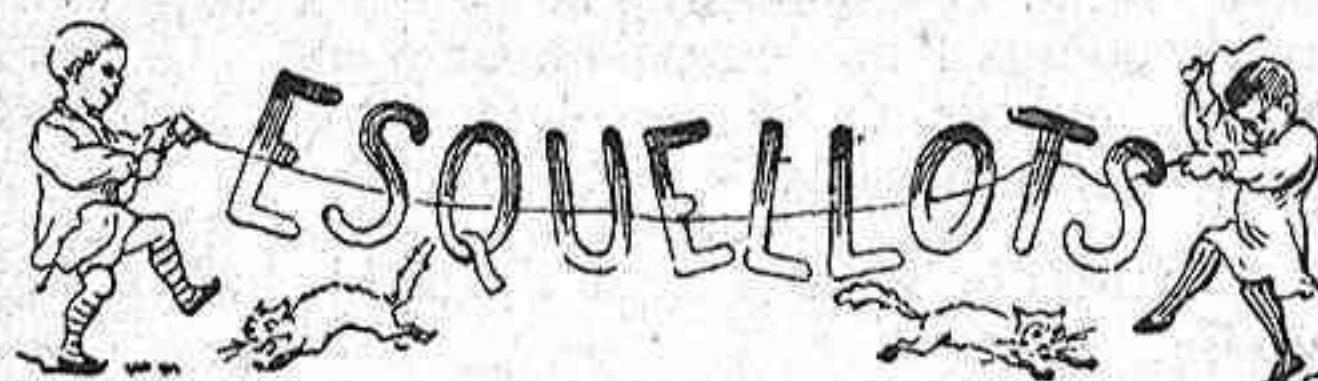
Si al seguir aquet consell
qualsevol dupte l' assalta
consulti á n' en Samaranch
qu' es mestre en aquestas farsas.

JEPH DE JESPUS

ALREDEDORS DE BARCELONA—LA «FONT GROGA»

La parada dels carruatges.

La Joventut escolar republicana ha donat una bona fregada d' orellas al Avi Brusi que ab motiu del desahogo del dilluns de Pasqua, tracta als enemichs de las profesions y als autors de las protestas anticlericals de «estudiantes holgazanes, trinxeraires sin casa ni hogar, licenciados de presidio y gentes que debrian estar en él.»

L' escrit dels estudiants, entre 'ls quals figuran noms de alumnos distingits que ab tot y sas ideas lliberals guanyan á ffi de curs els primers premis y las matrículas de honor, es contundent á tot serho. Es un escrit capás de fer entrar dintre del cos al Avi Brusi la mala baba que li destila per la boca, quan en tots els que no pensan com ell hi acostuma á veure trinxeraires y escapats de presidi.

Els temps en que aquest Mestre Titas imposava en absolut las sevas opinións á Barcelona, han passat pera no tornar may más. Ja se'n hauria de haver convensut fá temps aquest arqueològich defensor de las cucurullas.

Feya mes de deu anys que no havia vist una corrida de toros, quan se m' ocorregué diumenje arribarme á las Arenas. ¡Y quína degeneració! Ja no hi ha toreros, ni toros, ni públich.

Aquell *Conejito* que passa per ser avuy el número hu, resulta un ensopit de primera: aquell inhàbil *Montes* ni á parodia arriba del famós homónim dels temps en que 'ls matadors cobravan poch y traballavan com uns héroes: y en quan al *Machaquito*, ja m' avisaran el dia que quedará *matxacat* de cap á peus, que no trigará gayre si no s' espavila. Candidat al suïcidi, sense ni sombra d' art, tota la séva gracia consisteix ab la flema que demostra, cada cop que 'l toro l' envia á passeig de una morrada.

Els toros eran Miuras; pero Miuras párvuls, sense aquella mala intenció que 'ls havia fet célebres y sobre tot sense forsa.

¿Y qué dirém del públich? Res mes sino que Déu li mantingui 'l bon humor, perque l' empresa puga

servirli gat, cobrant per llebra. El públich s' enca rrega de la part cómica, aplaudint burlescamen quan s' hauria d' indignar, y fent tocar la música també per burla quan un primer espasa dona mos tras de no saber ni lo que 's pesca.

De manera que ja s' ha acabat tot: toreros, toros y públich. La plassa es una gran paella de coure bunyols. Difícil, sino impossible, li ha de ser á *El Liberal* en Barcelona reanimar la decayguda afició, omplint la major part de sas edicions de materia tauromáquica.

Aquesta gran decadencia únicament se pot observar en tota la séva magnitud, després de més de deu anys de no haver anat á veure cap corrida.

Llegeixo:

«La reina regala á la Asociación Literaria de Gerona, para que sirva de premio en su certámen, una lámpara de cristal de colores con pantalla.»

Una lámpara de cristall corre perill de trencárseli al poeta que la guanyi.

Pero mentres li quedí la pantalla... Sempre hi haurá un Sagasta ó un Silvela que se 'n alegrin.

Veig ab gust que 'l Sr. Ferrer y Vidal (D. Joan), á qui jo creya mort, encare es viu. Y tant viu que no fa més que bellugarse, anantse'n á Madrit á veure's ab el ministre, y corrent sense casi respirar cap á Vilanova, á prepararse l' elecció de Diputat á Corts.

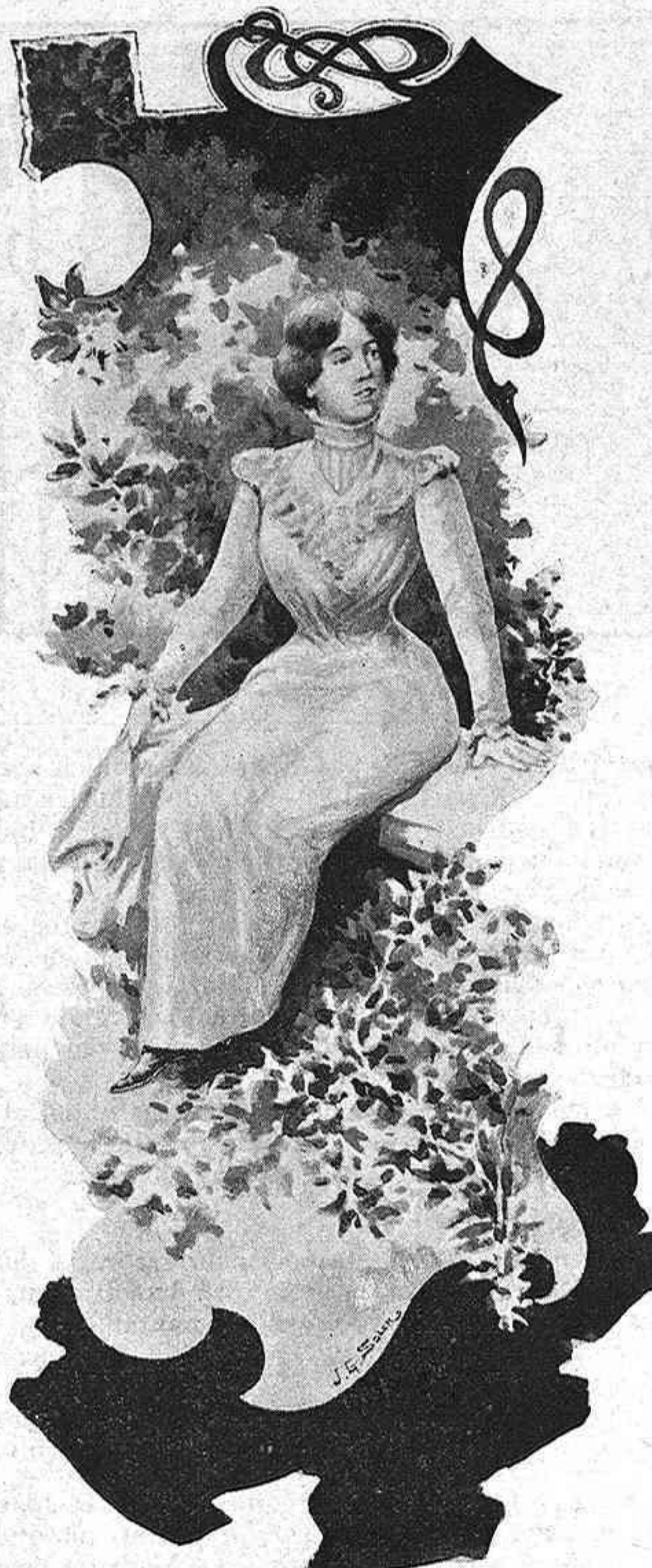
Dich y repeteixo que 'm creya qu' era mort, per quant sols els difunts deixan de contestar á las observacions que reiteradament va ferli LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, á propòsit del llegat del Sr. Gil, aplicable á la construcció de un Hospital á Barcelona, del qual va ferlo executor testamentari aquell digne patrici tan amich dels pobres, sense que 'l se nyor Ferrer y Vidal (D. Joan) haja cumplert després de tants anys l' honrosa missió que aquell va confirri, ni haja donat la explicació més mínima respecte á las causas que puguin haverli impedit de cumplirla.

* * *

Pero ara, á lo menos, sé qu' es viu; ara sé que 's belluga molt, y me 'n alegro.

Perque confío que 'ls vilanovins, quals votz sollicita, 'm farán l' obsequi de ficarli 'ls dits á la boca, demanantli, exigintli explicacions sobre un assumpto de verdadera moralitat. A Vilanova, com á Barce-

¡ABRIL!

Els primers quinze anys
son els anys de ditxa;
las primeres flors
son les mes bonicas.

Iona hi ha molts obrers, dignes com els nostres de ser beneficiats ab el llegat del Sr. Gil. Avants de permetre aquests obrers, y ab ells totes las personas formals, que 'l Sr. Ferrer y Vidal (D. Joan) puga ostentar l' investidura de pare de la patria, será precís que s' expliqui, que dongui compte inmediat de la confiança que va ferli 'l Sr. Gil pera un fi benéfich que no s' ha realisat encare, ni va pel camí de realisarse.

No es lícit que qui està en deute ab els pobres—mentres al hospital de Barcelona no poden serhi acollits tots els que hi acuden—s' entretengui fent campanyas electorals, ab l' idea de anarse'n á Madrid á fer política.

Beneficencia ha de fer avants el Sr. Ferrer y Vi-

DEL TEMPS

—A la primavera, ja se sab, tot brota.

dal (D. Joan): el deute sagrat que té contret ab la seva propia conciencia, ab la memoria del Sr. Gil y ab els pobres, l' ha de saldar avants que tot... y si no ho fa... ¡electors de Vilanova! feume un favor: trac teulo com se mereix.

L' altre dia 's vá veure á l' Audiencia un judici curiós.

Se tractava de un cómich que ab un clau vá forsar el pany de un bagul de uns rellogats que vivían ab ell á casa de la seva dida, emportantse'n un llençol, una camisa y algunas otras prendas que vá anar á empenyar per sis pessetas.

La justicia vá valorarho en vuit, mes mitja peseta dels desperfectes causats en el pany.

¡Un crim horrendo!

* * *
Y la proba es que després de vuit mesos de presó preventiva, imposta al cómich, vá ser convocat el Jurat perque li acabés de arreglar els comptes.

El reo era confés y convicte; el fiscal vá acusarlo: 'l seu advocat defensor vá adherirse á l' accusació fiscal... y sols el cómich vá demanar perdó ab llàgrimas als ulls, dihent que havia obrat á estímul de la miseria: que ja portava vuit mesos de pudrirse á la presó... y que no hi tornaria mes.

El Jurat va reconeixer la seva inculpabilitat.

Y molt ben fet que vá fer, al mostrarse benévol, puig fins vá esmenar la plana al legislador, que per qualsevol patarata que hauria de ventilarse davant dels Jutjes municipals, exigeix la reunio del jurat.

No es extrany que carregant una escopeta de llau na ab tanta pólvora li surti 'l tret per la culata.

Els de la *Perdiu* traballan molt per anar á las eleccions, dihent que tenen 20 mil duros per gastar.

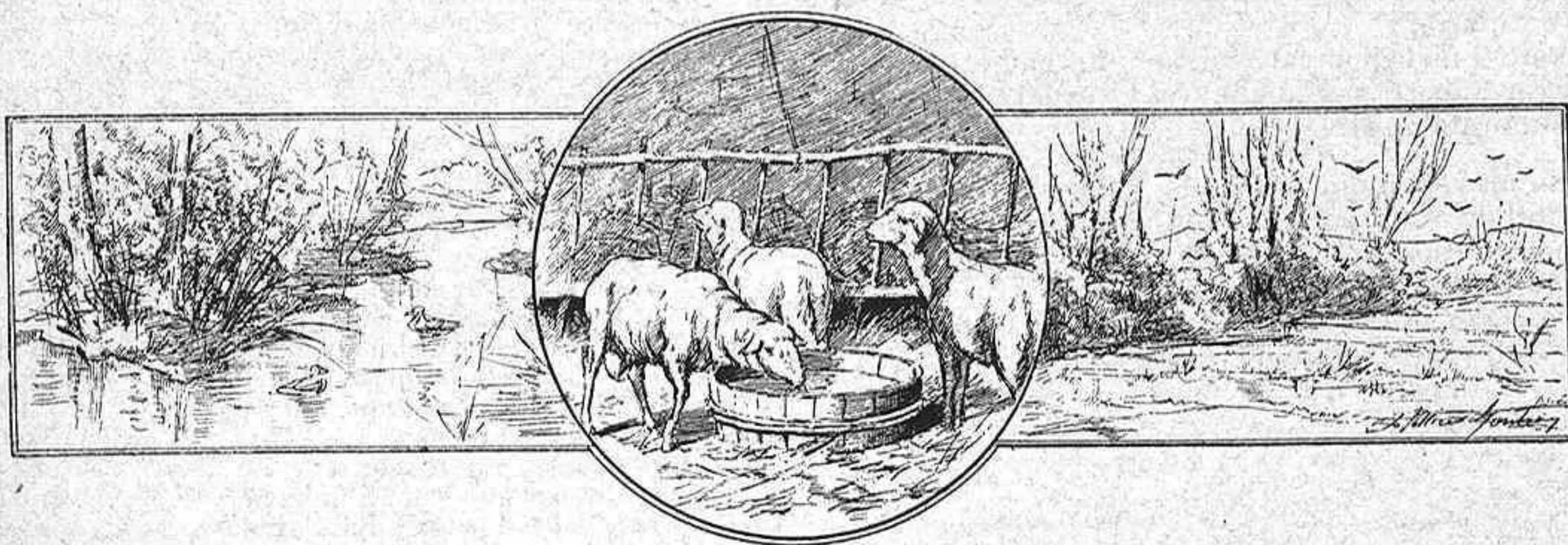
Els de la *Patum* arrufan el nás, y recordan que segons las bases de las Assambleas catalanistas, els candidats que 's presentin han de obtenir el beneplàcit de la Unió.

Y com l' *Unió catalanista* está ab els de la *Patum*, la *Perdiu* ab els seus 20 mil duros, *catalanistament* á lo menos, queda cassada y sense plomas.

* * *
Fentse càrrec de aquest assumpto, diu en *Doys* de *La Publicidad*.

«Solo están acordes cuando cantan *Els Segadors*.»
¡Ni, aixís, amich Doys; ni aixís!

ELS QUE HAN QUEDAT

Menjéu, bebéu, engreixeuvos,
passéu las horas felissas:
al sé á la segona Pasqua,
¡ay! ja us ho dirán de missas.

Fins quan cantan *Els Segadors*, la major part de les vegadas desafinan.

El governador de Madrit ha prohibit que una rival de D. Tancredo fes en la plassa de la Vila del Os, el mateix exercici d' esperar á un toro, inmóvil, que tanta celebritat ha proporcionat á n' aquell fantasma.

Al governador de Madrit hauríen de donarli las dimissorias.

¿Cóm ha de ser gran Espanya haventhi autoritats que privan que s' espandeixin las verdaderas glòrias nacionals?

Saludém al *Liberal* de Madrit que ha vingut á publicar una edició especial á Barcelona, ab lo propòsit, segons manifesta, de fer coneixer allá lo de aquí y aquí lo d' allá.

Molt celebrarém que s' aclimati en l' atmósfera barcelonina... y en gracia á la simpatía que 'ns inspira, ens pendrém la llibertat de aconsellarli que no prodigi tant el sabó, alabant á Catalunya.

No hi ha cap necessitat de que ningú 'ns vulgui rentar la cara: ja de natural la portém neta.

La cara y el clatell.

Ha fugit el caixer de la Casa Provincial de Caritat, deixant un desfalch de uns 30 mil duros.

Lo que devia dir aqueix fulano: «La caritat ben entesa...»

Ja D. Tancredo, després de l' última embestida, que ab una mica més hi peta, ha desistit d' esperar nous toros, disfressat d' estàtua.

Ara s' ha recordat qu' era sabater y s' ha decidit á posar una sabateria.

El comentari en castellá, que la cosa s' hi presta:

«D. Tancredo que antes salía por pies, ahora sale por zapatos.»

Permétim, Doctor Robert, que li digui que no 'l coneix.

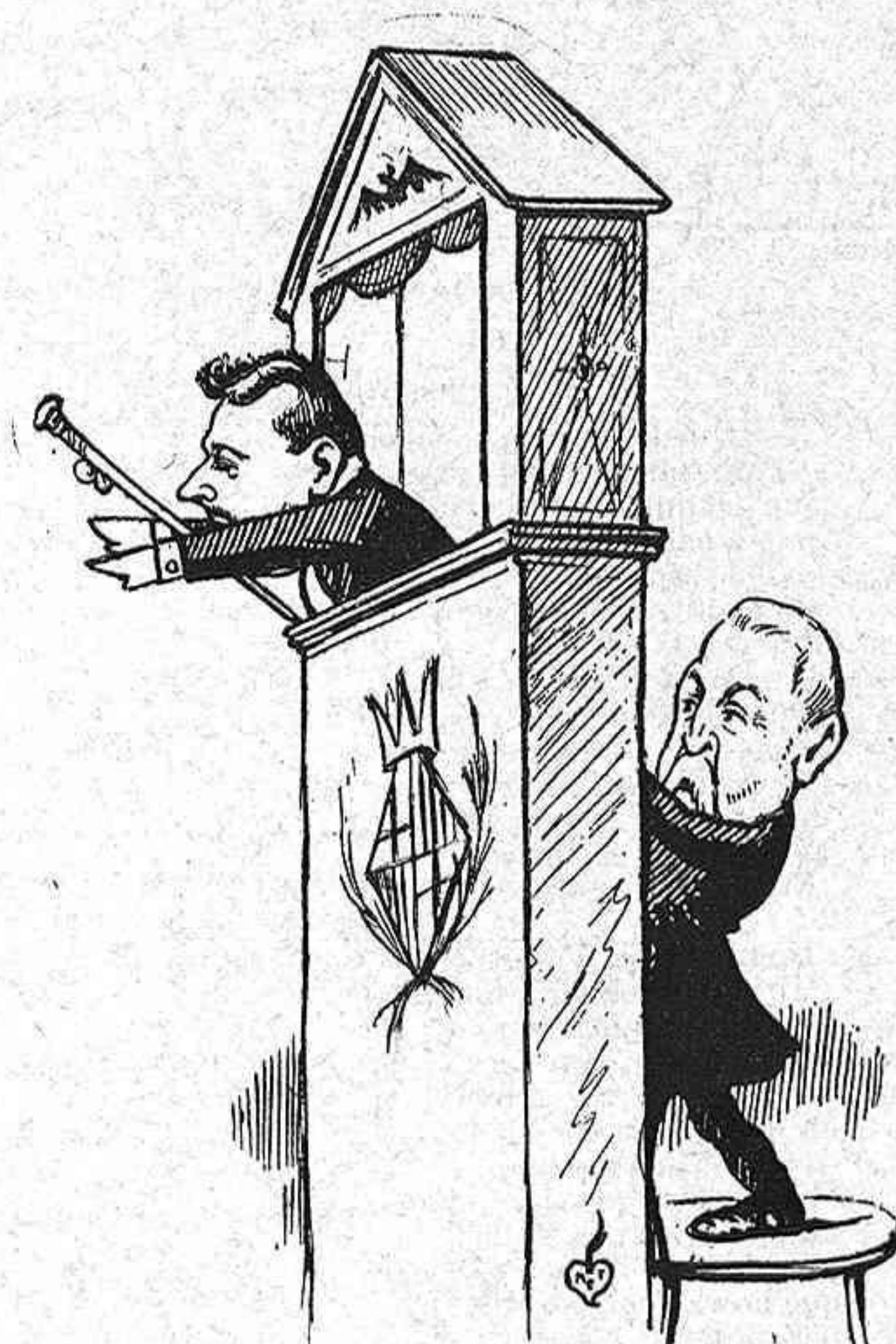
Vosté, president del *Ateneo*, no permetent que 's dongués en aquella casa la conferencia de la serie dels divendres, sols porque queya en divendres sant, sembla un altre Doctor Robert, no 'l Doctor Robert que jo coneixía, una persona ilustrada, reflexiva y justa.

Prenguis el pols, miris la llengua y mediquis desseguida, sino no hi serà á temps. El virus catalanis-

ta clerical es contagiós y vosté, per lo que veig, ja 'l té inoculat de plé á plé. Que Deu l' ampari.

Y ara no 'm vingui dihent que en el cas present s' ha limitat á cumplir els acorts de la majoria de la Junta directiva; perque hi ha drets naturals qu' estan per damunt de tots els acorts que pugui pendre una Junta de hipòcritas. En un cas semblant, l' inolvidable Yxart, va clavar la dimissió pels nassos de

EL PUTXINEL-LI DE LA CASA GRAN

—Senyors: á mí no 'm vinguin ab responsabilitats ni quèntos; jo no faig més que lo qu' en Comas y Masferrer em mana.

una Junta que acordá excluir dos estudis al desnú de una Exposició de Bellas Arts que celebrá 'l mateix Ateneo.

Pero 'l malaguanyat Yxart era un home... y vosté, Doctor Robert, per lo que vaig veient, no es més que un catalanista.

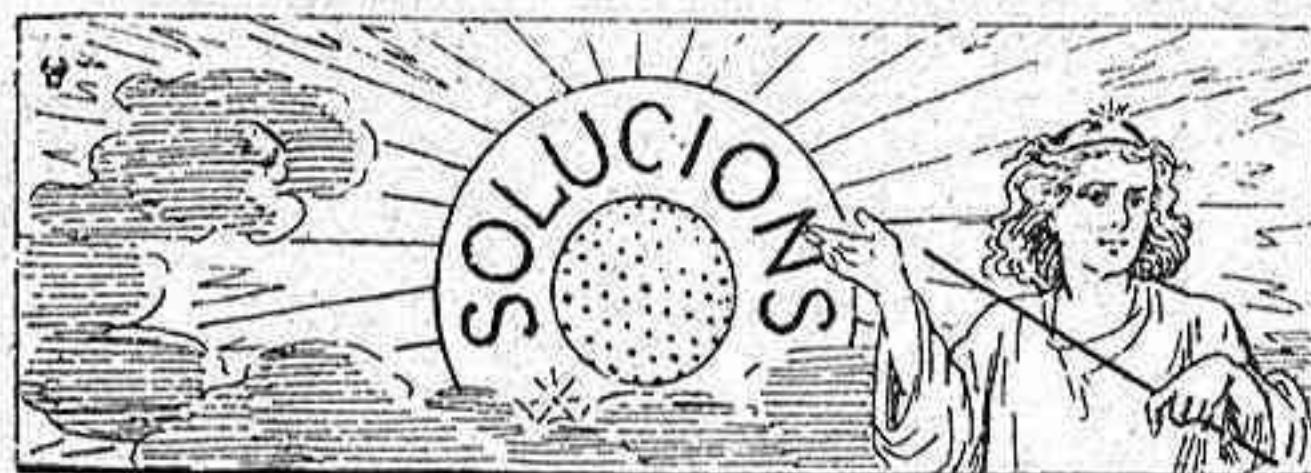
En un volúm que acaba de publicarse á París ab el títul de *Sal y pebre*, degut al célebre *croniqueur* Scholl hi espigolo la següent anècdota:

«Li preguntaren al Príncep de G....

—»¿Quinas son las grans potencias d' Europa?

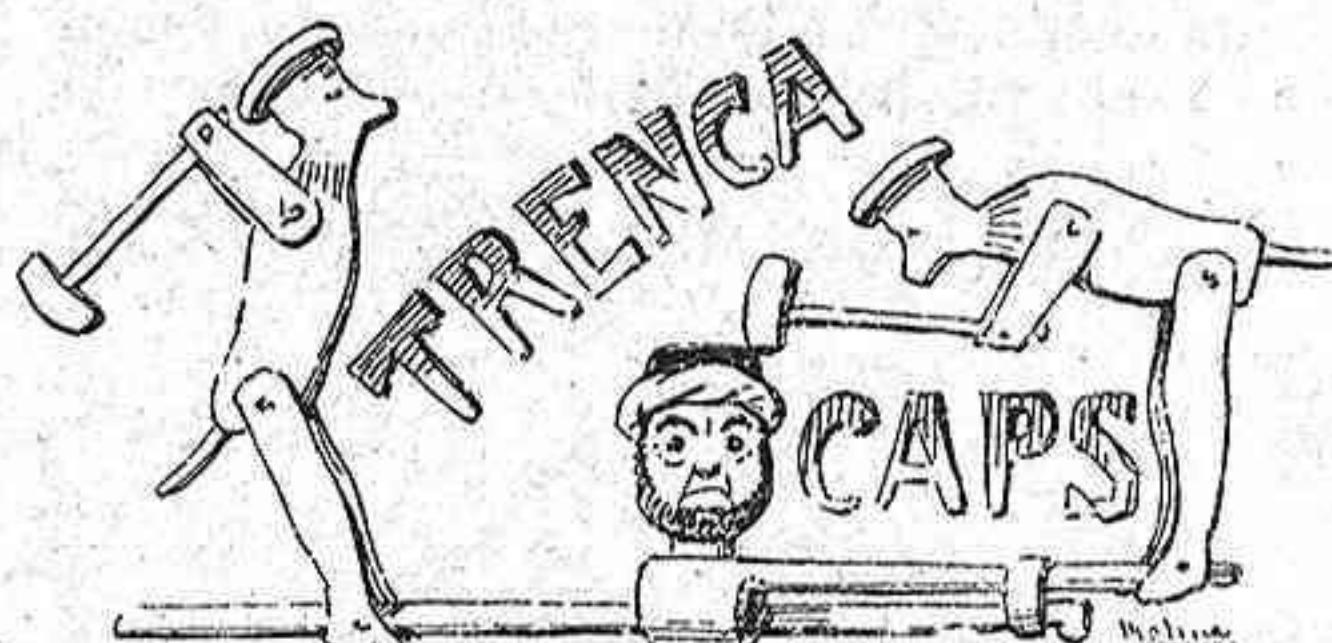
—Y ell va respondre de correguda:

—L' Inglaterra, l' Alemania, la Fransa, la Russia... y la dona.

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 1159

- 1.ª XARADA 1.ª—*Ma-ni-fes-ta-ci-óns.*
- 2.ª ID. 2.ª—*Paca.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Maca-Cama.*
- 4.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Senyora y Majora-Soler.*
- 5.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Fusteria.*
- 6.ª CONVERSA.—*Nicasí.*
- 7.ª GEROGLÍFICH.—*Lo cant de la guatlla.*

XARADAS

I

UNA CONFESSIÓ

—¿Que li acusa la conciencia?
—Pare, tan sols una falta;
que 'ls diumenges de Quaresma
vaig á ballar cada tarde,
—¿Qué sento? ¿Vosté tan bella.
tan gentil, tan agraciada
tirarse á la perdició
d' un modo tan execrable?
¡Quiá la Quaresma vá al ball
prima-dos, molt més encare,
qu' el blasphem empedernit
de cor dur y mala baba!
¡Vosté no té salvació!...
¡No puch absóldrela!

—¡Pare!
¡Tingui compasió de mí!...
¡Miri que soch molt honrada!
¡M' absolgui per caritat,
que no es tan grave ma falta!
Perqué si jo vaig al ball
els diumenges á la tarde
es per no aná á pendre 'l sol
ab un xicot, que si m' ayma
també 'm podría trahir,
y m' ha advertit molt la mare
que no vají sola ab ell
per solitarias marjadas
puig á voltas la ocasió
segons diuhens, fa sé lladre,
y si lladre ell fos ab mí
¡no hi valdrían pas las llàgrimas!

¡llavors sí, que sempre mes
estaríá condemnada!

—¿Pro qué diu? ¿Qué s' empatolla?

—Vol potser que vaji al teatre?
hi aniré; farán la *Electra*
y la gent entussiasmada
cridará ab tots sos pulmóns:

«¡Morin capellans y frares!»

«¡A fora la reacció!»

Y si fan un altre drama
segurament que hi veuré
ó á la esposa deshonrada,
ó al criminal sense cor

qu' entre 'l llot y el fanch s' arrastran.

—¡Oh!... grandíssima *total*!

no digui res més porque ara
com mes enrahonará

¡mes prima-segona-quarta!

—¿Que vol que vaji á l' iglesia?

—Sí?... ¡Ja hi vaig moltes vegadas
y cregui que hi so vist cosas

que fan enrogir la cara!

¡Quan cops un que 's pica 'l pit...

—¡Fugi d' aquí descaradat!

¡Quín mon mes *prima-dos-tres*!

—¡Quín confés mes... papanatas!

F. CARRERAS P.

ANAGRAMA

Un *tot*, de casa de forner
una *total* va robar
y al girar la cantonada
l' agafá un municipal.

J. OLIVÉ Y LLOMBART
TRENCA-CLOSCAS

SR. FELIP R. MESTRES

Formar ab aquestas lletras el títul de un drama catalá.

BERGA PETIT

ROMBO

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

ANUNCI

Singlots poètichs ab ninots

L' ÚLTIM TRENCALÓS SINGLOT 16 PER SERAFÍ PITARRA

Preu 2 rals.

EL PROCESO DE CRISTÓ

POR *Francisco Pi y Arsuaga*

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

A. Schopenhauer.—Sobre la voluntad de la naturaleza..	Un tomo, Ptas. 2
Carlos Albert.—El amor libre..	» » 2
Baltasar Gracian.—El héroe. El discreto..	» » 3
Emerson.—El hombre y el mundo..	» » 2
Nietzsche.—El origen de la tragedia..	» » 2
Inb-Gebirol.—La fuente de la vida..	» » 2

LA ROSONS
· PICAROL ·

DRAMAS LÍRICHS
DE
APELES MESTRES
Preu 1 pesseta

DISCURSOS

leídos ante la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando, en la recepción pública del *Excelentísimo Sr. M. Menéndez Pelayo*.

Precio 2 pesetas

COLECCIÓN DIAMANTE (edición López)

DE CARNE Y HUESO

POR DON ANTONIO ZOZAYA

Tomo 76 de la Colección

Precio 2 reales

VIAJES MORROCOTUDOS
EN BUSCA DEL TRIFINUS MELANCOLICUS
POR
JUAN PÉREZ ZÚÑIGA
Ilustración de J. Xaurado
Precio 2 pesetas.

Guy de Maupassant

LAS
HERMANAS RONDOLI

Un tomo, Ptas. 2.

ANUARIO-RIERA

Guia práctica de industria y comercio de

ESPAÑA

Más de MEDIO MILLÓN DE SEÑAS

Un abultado tomo en 4.º, Ptas. 15.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extavios, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

¡ALS TOROS!

—¿Saben per qué hi vaig?... Perque allá ahont se donan varas... també se 'n prenen.